ההיסטוריה היא המקום שהאלוהים מצווה את בני האדם לכבד ואף לאהוב בני אדם אחרים, אך קין רוצח את הבל. רצח כזה הוא בניגוד גמור לרצון המפורש של האל, אך הוא תואם את העובדה שלכולנו יש בחירה חופשית.

בעניין שעבוד בני ישראל במצרים דרשו חז״ל ״וכן אתה מוצא כל זמן שישראל משועבדין, כביכול, שכינה משועבדת עמהם״. הקב״ה נגאל רק כאשר עם ישראל נגאל (מכילתא, מסכת דפסחא, פרשה י״ד, מהד׳ הורוביץ-רבין, עמ׳ 51). בדומה לכך רשאים אנו לומר שכאשר עם ישראל נשלח למחנות ריכוז ותאי גזים, הקב״ה היה עימם. האלוהים מזדהה עם גורלו של הנרדף ולא עם הרודפים. יתכן שאין לנו תשובות לשאלות, אך אנו יכולים לספר את הסיפור.

בהוצאתה לאור של מגילת השואה אנו נותנים ביטוי לעומק האבל על אחינו ואחיותינו אשר נספו בשואה האיומה. אנו מתחייבים לשמור את זכרם לעולמים ולשמור מכל משמר על "עם ישראל חי". אנו נמשיך לחיות ולהכריז על גדולתו של עם ישראל ואורח חייו.

הרב ראובן המר נשיא כנסת הרבנים העולמית ירושלים, ליל הבדולח תשס"ג